

TECHNOLÓGIAI ÉS IPARI
MINISZTERIUM
DR. GAZSÓ BALÁZS
KÖZIGAZGATÁSI ÁLLAMTITKÁR

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 015 13 - 4 / 2022
Érkezett:	2022 OKT 12.
Példány:	1
Melléklet:	db
Kezelőiroda:	<i>zö</i>

Iktatószám: JEF/36132-2/2022-TIM

Dr. Sulyok Tamás úr,
az Alkotmánybíróság elnöke és

Dr. Bitskey Botond úr,
az Alkotmánybíróság főtitkára
részére

Alkotmánybíróság

Budapest
Donáti utca 35-45.
1015

Tárgy: az Alkotmánybíróság részére benyújtott IV/1513/2022. számú alkotmányjogi panasz indítvánnyal kapcsolatos amicus curiae beadvány

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Főtitkár Úr!

Az Alkotmánybíróság honlapján 2022. szeptember 16-án közzétételre került a IV/1513/2022. számú alkotmányjogi panasz indítvány (a továbbiakban: indítvány), melyben az indítványozók a *légiközlekedésről* szóló 1995. évi XCVII. törvény (a továbbiakban: Lt.) 63/E. §-a alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését kérik az Alkotmánybíróságtól.

Az indítványozók azon az alapon támadják a sérelmezett jogszabályi rendelkezést, hogy az sérti az Alaptörvény XVII. cikk (2) bekezdésébe írt munkabeszüntetési jogot, amely alapvető alkotmányos jog, azonban a támadott jogszabályi rendelkezés a légiforgalmi irányító szolgálat ellátásáért felelős szervezetnél dolgozók sztrájkhoz való jogát korlátozza. A támadott rendelkezés ugyanis érdemben befolyásolja a munkabeszüntetéshez való jog gyakorlását, hiszen az Lt. 63/E. § (8) bekezdése a sztrájkokról szóló 1989. évi VII. törvénnyel (a továbbiakban: Sztrájkvt.) ellentétesen szűkíti a munkabeszüntetéssel töltött napok számát és napi korlátot is felállít, illetve a (9) bekezdés olyan kötelezettségeket ró az indítványozókra, amelyek nem szerepelnek a Sztrájkvt.-ben. Az indítványozók az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek körében megjelölik továbbá az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, C) cikk (1) bekezdését, valamint I. cikk (3) bekezdését és R) cikk (3) bekezdését.

Az indítványozók a légiforgalmi irányító szolgálat ellátásáért felelős szervezet munkavállalói, ezért az Lt. kifogásolt rendelkezésének személyi hatálya alá tartoznak. Az indítvány 1. pont a) alpontjában, a tényállás ismertetése körében rögzíti, hogy a Kormány a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzet megszüntetéséről szóló 181/2022. (V. 24.) Korm. rendelettel a veszélyhelyzetet 2022. június 1. napjával megszüntette.

2021. július 27. napjától lépett hatályba a veszélyhelyzet során a légitársaságok biztonságának megőrzése és a COVID-elleni védekezéshez elengedhetetlen eszközök zökkenőmentes szállítása érdekében szükséges intézkedésekről szóló 446/2021. (VII. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 446/2021. (VII. 26.) Korm. rendelet), amelynek 1. §-a kimondta, hogy a Sztrájkvt. 3. § (2) bekezdésében meghatározott szervezeteken túl honvédelmi és nemzetbiztonsági érdekből nincs helye sztrájknak a honvédelmi rendszerek és létesítmények ágazati kijelölő hatósága által a honvédelmi érdekből létfontosságú rendszerelemmé kijelölt rendszerelemet üzemeltető légiforgalmi irányító szolgálat ellátásáért felelős szervezetnél. A Control Magyar Légiforgalmi Irányító Szakszervezete (a továbbiakban: Szakszervezet) 2021 júliusában sztrájkot kívánt tartani az annak jogszerűségét megállapító jogerős bírói döntés alapján, amely ügyben a másodfokú határozat átvételére 2021. július 26. napján került sor. Az indítvány kiemeli, hogy ezt követően a Szakszervezet egyes tagjai alkotmányjogi panasz indítványt nyújtottak be, kérve a 446/2021. (VII. 26.) Korm. rendelet alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. A testület a IV/3842/2021. számú ügyben hozott 3065/2022. (II. 25.) AB határozatával az indítványt elutasította. Az Lt. indítvánnyal érintett 63/E. §-a 2022. január 1-jén lépett hatályba.

Az Abtv. 57. § (1b) bekezdésében foglaltak szerint a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet) 160. § 11. pontja értelmében a Kormány közlekedésért felelős tagja, vagyis a technológiai és ipari miniszter nevében és megbízásából – az önálló bírói hatalmi ág tiszteletben tartásával – az indítvánnyal összefüggő jogi álláspontomról az alábbiak szerint tájékoztatom, tekintettel arra, hogy a 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 171. § (1) bekezdés b) pontja alapján az indítvánnyal támadott jogszabály előkészítése a technológiai és ipari miniszter feladatkörébe tartozik.

1. Az indítvány befogadhatósága

Az indítvány álláspontom szerint nem felel meg az Abtv. 52. §-ában foglalt – az indítvány befogadhatóságával szemben támasztott – lentebb részletezett követelményeknek.

Az Abtv. 52. § (1) bekezdése kimondja, hogy „az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia.”

Az Abtv. 52. § (1b) bekezdése az indítványban foglalt kérelem határozottságával szemben további követelményeket határoz meg, kimondva, hogy „az (1a) bekezdésben foglalt eseteken kívül a kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli:

a) azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza,”

Az Alkotmánybíróság indítvány elbírálására vonatkozó hatáskörét megállapító alaptörvényi rendelkezés egyértelmű megjelölésének követelményét álláspontom szerint nem teljesítették az indítványozók az alaptörvény-ellenesnek vélt jogszabályi rendelkezések megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panasz esetében, ugyanis – az alkotmánybírósági hatáskört megállapító – az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés a) pontjára, valamint az Abtv. 41. § (1) bekezdésére történő hivatkozást az indítvány nem tartalmaz.

Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pontjában foglalt, az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek egyértelmű megjelölésére vonatkozó követelménnyel kapcsolatban hangsúlyozandó, hogy az indítványozók nem alapíthatták volna az indítványukat sem az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, sem pedig a C) cikk (1) bekezdésének sérelmére.

Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ugyanis „(...) a B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panasz csak kivételesen, a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a kellő felkészülési idő hiánya esetén alapítható {lásd például: 3371/2020. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [15]}. Az indítványozók ugyanakkor az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmét nem a visszaható hatály tilalmával, és nem is a kellő felkészülési idő követelményével összefüggésben állították. (lásd 3468/2021. (XI. 12.) AB határozat, Indokolás [18])

A testület egy másik határozatában azt is leszögezte továbbá, hogy „(...) Mivel az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdése az Alkotmánybíróság állandó és következetes gyakorlata szerint nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot, ezért arra alkotmányjogi panasz nem alapítható {lásd legutóbb például: 3002/2020. (II. 4.) AB határozat, Indokolás [24]}. (...)” (Ld. 3468/2020. (XII. 22.) AB határozat, indokolás [14]).

Végezetül az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja szerint az indítványnak egyértelműen meg kell jelölnie az indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés, bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.

Ezzel összefüggésben ki kívánom emelni, hogy az egyértelmű indokolási kötelezettségét nem teljesítette az indítványozó teljeskörűen, figyelemmel arra, hogy az indítvány az Lt. 63/A. §-ának megsemmisítésére irányul, azonban az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés jellegét tartalmazó 1. pont f) alpontjában csupán a 63/E. § (8) és (9) bekezdését jelöli meg. Az indítvány továbbá nem tartalmaz részletes indokolást arra vonatkozóan, hogy a sérelmezett 63/E. § egyes rendelkezései miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével, miként sértik az indítványozók Alaptörvényben deklarált egyes jogait. Az indítványozók állításukat konkrét érvekkel nem támasztották alá, az indítvány kizárólag a sérelmesnek tartott jogszabályi rendelkezést ismétli meg.

Az indítvány ezért a fenti követelmények tekintetében nem teljesíti a befogadhatóság törvényi feltételeit.

2. Szakmai álláspont

Tekintettel arra, hogy jelen indítvány tárgya megítélésem szerint összefügg a IV/1530/2022. számú alkotmányjogi panasszal, ezért a tárgyi ügyben fenntartom a hivatkozott ügyben korábban benyújtott amicus curiae beadvány 2. pontjában foglalt szakmai álláspontomat.

3. Összegző álláspont

Álláspontom szerint az Lt. 63/E. §-ának rendelkezései szükségesen és arányosan korlátozzák a légiforgalmi irányítók sztrájkhoz való jogát, Magyarország nemzetközi kötelezettségeinek teljesítése, valamint az Alaptörvény XXVII. cikk (1) bekezdésében deklarált mozgásszabadság védelme, mint legitim célok elérése érdekében, továbbá a még elégséges szolgáltatás feltételeinek törvényi úton történő meghatározása is indokolt, mert a sztrájkjog gyakorlása esetén a lakosságot érintő hatás „alapvető” lesz, ezért a támadott rendelkezések teljes mértékben összhangban vannak az Alaptörvénynek az indítványozók részéről sérülni vélt rendelkezéseivel. Mindezek alapján az indítványban megjelölt, a munkabeszüntetés jogát korlátozó rendelkezések nem minősülnek alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezésnek, így az alkotmányjogi panasz indítvány nem befogadható és nem megalapozott.

Kérem tájékoztatásom szíves tudomásulvételét.

Budapest, 2022. október „*AK*”

Tisztelettel:

Prof. Dr. Palkovics László miniszter nevében és megbízásából:

Dr. Gazsó Balázs

